

Cena posamezni šte. 1 Din 50 p.

Rokopisi se ne vračajo.

DRŽAVNI

Izhaja enkrat na mesec.

Poštni čekovni račun šte. 12450.

UPOKOJENEC

Glasilo državnih upokojencev in upokojenk v Sloveniji.

V Mariboru, dne 25. junija 1928.

Uredništvo in uprava: Maribor, Ob bregu 14.

Umor v narodni skupščini.

Narod je pretresla nepričakovana tužna vest, da je pet zločinskih strelav radikalnega poslanca Puniše Račiča umorilo poslanca Pavla Radiča in dr. Basarička in nevarno ranilo poslanca Stepana Radiča, dr. Pernarja in Ivana Grandja!

Naše najgloblje sožalje in sočutje prizadetim p. n. rodbinam! Uredništvo v svojem in v imenu staroupokojencev.

Zaostala članarina.

a) Za l. 1927 še dolgujejo po Din 12.—: E 2, F 6, J 13, K 14, L 23, M 25, 4, 47, P 6, R 19, S 14, T 8, 16, V 22, Z 17; po Din 24.—: A 3, 6, B 2, 12, 13, 14, 16, 19, 20, 23, Č 6, D 10, 12, E 1, 4, F 9, G 2, 13, 15, 19, H 9, J 9, 10, 12, 15, K 23, 29, 34, 44, 45, 54, 6a, 65, 73, 83, 87, 91, 99, L 4, 10, 19, 21, 26, M 13, N 3, 4, O 2, 11, P 5, 15, 28, 29, 33, 40, 41, 45, 30, R 5, 6, 14, S 1, 4, 3, 10, 16, 17, 28, 32, Sch 1, 19, St. 1, 8, T 3, 4, 13, 18, W 8, (Din 18) Z 5, 8, Ž 1, 6, 7, 8. P r o s i m o! Prihodnjič objavimo celo ime. Nekateri še niso poslali za l. polletje 1928.

b) Za **volilni fond** so poslali: po 1 Din: B 28, K 55, po 2 Din: V 5, po 3 Din: M 40, P 59, V 18, po 5 Din: N 9, po 6 Din: K 82, L 11, V 11, Št. 10, po 7 Din: S 6, po 8 Din: K 106, po 12 Din: R 9. Spominjajte se volilnega fonda na sestankih, veselih družbah itd.

Odgovori.

1. g. Eksel, Vi ste E 3 in ste poslali članarino že tudi za l. polletje 1928. 2. M. H. Celje. Verujemo, ali tolažite se z žalostnim dejstvom, da niste sami, ki vas tlači neznozna draginja, pa mesečno 2 Din tudi ne bosta zboljšala položaja. 3. R. O. Celje. Oprostite Vaše c. pismo z dne 2. maja smo založili. Kot odgovor sledi da-

našnji članek »Uslužbenski davek« in deloma tudi »Zakaj kronski upokojenci še niso izenačeni«. Kot pogrebna se izplačuje enomesečni redni prejemek umrlega. Žena ali otroci dobivajo kot podporo dvomesečni redni prejemek. Prvo nakaže Vel. župan in se še hitro izplača, drugo pa ministrstvo. O Haagu se nič ne sliši. Haag se baje noče vmešavati v notranje državne zadeve. Prejeli 26. IV. Din 36.—. Hvala lepa! Prosimo, pošlite nam članek za Upok. 4. N. L-n, Kranjska gora: Odpoved vzamemo na znanje, ko ste nam nakazali Din 24 za 1927 in Din 12 za pol leta 1928.

Vabilo na

OBČNI ZBOR

krajevne skupine društva drž. upokojencev in upokojenk za Slovenijo, ki se vrši v nedeljo, dne 1. VII. ob 9. uri zjutraj v hotelu »Celjski dom« v Celju.

Odbor.

Prošnja uredništva.

Prosimo nujno, pošiljajte nam na eno stran pisanih člankov za Upok., sicer ...

Uredništvo.

Krožek upokojenega učiteljstva.

v Mariboru in bl. okolici ima svoj redni mesečni sestanek v četrtek 5. VII. pri »Balonu« v Pobrežju. Zadnji je bil jako dobro obiskan. Ko bi nas videl naš vrli tovariš Bl. Jurko! Opravičeno so izostali: F-k, J-g, M-n P-k, R-p, R-r, neopravičeno: B-e, D-č, G-k, K-č, O-c, S-č, St.-d, K-c. Razgovarjali smo se o enoglasnem petju nagrobnic; moralo bi peti vsaj 20 pevcev (k), pri malem številu bi morala biti godba, ta pa je predraga za nas. Tovariš Krajnik priporoča malo godbo, ki bi spremljala petje in sicer pozauna I, II, III. IV trombon, ako tega ni, pa krilovka (Flügelhorn) I. in II. Kompozicijo in note kot spremljevanje k Janko Leban-ovi nagrobniči nam je podaril vojni kapelnik gospod major Čermak, zakar mu bodi tu izrečena pristrčna zahvala. Tako enoglasno nagrobnico in če je treba s spremljevanjem male godbe, se lahko poda tudi na deželi, ko se ob takih žalostnih prilikah zberejo navadno mnogi tovariši. Za tovariše na deželi stane 1 komad nagrobnice (kolegu, kolegini, učit. vdovi) besede Janko Leban-ove, uglasbil Karlo Adamič, s poštnino vred Din 3.—. Note za spremljevanje se na željo in po potrebi tudi izposojujejo proti vrnitvi not in vrnitvi poštine Din 2.—. Pesem se dobi pri g. Ivanu Krajniku, nadučitelju v p. v Mariboru, Cvetlična ul. 27/III.

Uslužbenski davek z dne 8. februarja 1928 in staroupokojenci.

Mi staroupokojenci smo plačevali do 1. IV. 1928 dohodninski davek le od svoje

osnovne pokojnine, drag. doklade so bile davka proste. Na vse strani kličemo na pomoč, ali težko pričakovani povišek naših dohodkov, je splaval po vodi, pač pa moramo od 1. IV. tl. naprej plačevati znatno zvišani uslužbenški davek. Po lestvici § 95 novega zakona moramo plačevati davek od vseh svojih dohodkov: od celotne pokojnine in tudi od postranskega zaslužka. Ako znašajo vsi tvoji dohodki mesečno 2000 Din, smeš odšteti za sebe 400 Din in za vsakega še ne 18 let starega otroka 100 Din, torej zase in 3 take otroke 700 Din. 12. vrsta lestvice ti pove, da moraš mesečno plačati 39 Din davka. Ako imaš služkinjo, moraš pri obč. oblasti nabaviti knjižico, cena 1 Din, mesečne odtegljaje vpisati v knjižico in trimesečno oddajati drž. blagajni, n. pr. za april, maj, jun, julija. Ako prejemki in koristi (hrana in stanovanje) ne dosežajo 400 Din mesečno, je dotična oseba prosta davka. Popolna oskrba za odrasle s stanovanjem se ceni na 350 Din mesečno, brez stanovanja 300 Din.

Lestvica za mesečne dohodke:

	Dohodek		Davek
	od	do	
1		200	4
2	201—	300	6
3	301—	400	9
4	401—	500	11
5	501—	600	14
6	601—	700	17
7	701—	800	20
8	801—	900	23
9	901—	1000	27
10	1001—	1100	31
11	1101—	1200	35
12	1201—	1300	39
13	1301—	1400	43
14	1401—	1500	48
15	1501—	1600	53
16	1601—	1700	58
17	1701—	1800	63
18	1801—	1900	68
19	1901—	2000	74
20	2001—	2100	80
21	2101—	2200	86
22	2201—	2300	92
23	2301—	2400	98
24	2401—	2500	105

Kakor je znano, plačevali so vsi prečanski državljani od svojih posestev, hiš, obrti, po zakonu z l. 1896 osebni dohodninski davek. Ta osebni dohod. davek pa se je koncem marca tl. ukinil, zato pa smo bili mi, upokojenci z občutljivimi davčnimi odtegljaji presenečeni. Mi ubo-

gi siromaki, namesto da bi vendar enkrat prejeli zaslužen povišek itak nizkih prejemkov, moramo znatno tangento svoje majhne pokojnine vrniti državi. Država potrebuje ta povišek za to, da s tem krije znatni primanjkljaj, ki je nastal vsled tega, ker od 1. IV. naprej velika podjetja, velika posestva ne plačujejo več doh. davka. Davčni sistem je pri nas, žalibog čisto drugačen kakor v drugih dobro urejenih državah. V Angleški, Severni Ameriki ne poznajo drugih drž. davkov, kakor dohodnine. Zemljiščni davek se pobira samo za avtonomne potrebe. Pri nas pa imamo celo vrsto posrednjih in neposrednjih davkov. Mislimo, da si naši poslanci niso pridobili nikakih zaslug, da so vsled svoje trajne opozicije odpravili za bogataše vendar še bolj pravičen doh. davek in so ga nam upokojencem, uslužbencem, našim deklam, hlapcem, delavcem naložili? N. pr. velika podjetja itd., katerim so dosedaj obdačili milijonske dohodke, so oproščeni doh. davka od 1. aprila tl. naprej! Radovedni smo na prihodnjo davčno statistiko, koliko znaša ta davčni odpust za milijonerje in velepodjetja in koliko je država nabrala več davka od vseh uslužbencev skupaj!

Koliko davka po tej lestvici plača narodni poslanec? Narodni poslanec je prost tega davka, sicer pa bi moral mesečno plačati Din 664.—

Zakaj kronski upokojenci še niso izenačeni.

»Jutru« so poročali iz Beograda: V vseh političnih krogih, ki se bavijo s socialnimi vprašanji našega državnega uradništva, je vzbudilo postopanje Glavne kontrole in finančnega ministrstva napram kronskim upokojencem, zlasti uči teljem in profesorjem, hudo ogorčenje. Kakor znano, je lani poleti izšla na podlagi finančnega zakona uredba o prevedbi kronskih pokojnin na dinarske. Po večmesečnih pripravah in sekreturah se je polagoma izvršila prevedba in v nekaterih resorjih se je tudi že menda začelo izplačevati »po novem«.

Naenkrat pa se je oglasila Glavna kontrola. Našla je, da bi n. pr. stari profesorji, kronski upokojenci, dobili — preveč. Njihove pokojnine bi baje presegale pokojnine njihovih srbijanskih tovarišev. V Glavni kontroli so se pobunili. Popreje se 10 let nihče ni razburjal, ko so prečan-

ski staroupokojenci morali z zavistjo gledati na svoje tovariše iz Srbije. Glavna kontrola smatra, da bi bilo proti intencijam zakonodajalca, ki je hotel z uvedbo navedene uredbe samo izenačiti kronske upokojence z dinarskimi, če bi sedaj nastala kaka razlika in je zato pozvala generalno direkcijo računovodstva, t. j. finančno ministrstvo, naj se izjavi, kako naj se izvrši prevedba.

Akt Glavne kontrole je obtičal v finančnem ministrstvu, kjer zopet študirajo, ali ne bi kazalo to vprašanje predložiti Narodni skupščini. In tako so nove pokojnine, ozir. difference med kronskimi in dinarskimi pokojninami za leto 1927.—28. zopet padle na partijo 65 (poprejšnjo 55). Prevedba, ki bi morala biti zaključena že lani poleti, se na ta način še vedno zavlakuje in danes se še ne more reči, kdaj bo vsled navedenih zapletljajev izvedena.

Postopanje Glavne kontrole, kakor tudi finančnega ministrstva, ki v tem pogledu noče zavzeti stališča, je v vseh političnih krogih izzvalo ogorčenje. Glavna kontrola bi se morala ravnati po besedilu zakona in ji sploh ne pristoja nobeno tolmačenje. Glede te zadeve bo KDK izvedla energično akcijo.

Želeti bi bilo, da izvede KDK energično akcijo, da se prevede vse staroupokojence na penzije po novem urad. zakonu vsaj stopnjema — glej »Upok. štev. 3 in 4 t. l. 1. stran. — Ali iz te moke ne bo nikdar kruha, tudi črnega ne? Visok akt. funkcionar je rekel: Uvidimo, da živite v skrajni bedi, da se vam krivica godi, ali dokler večina narodnih poslancev ne dobi tanjšega posluha, finejšega čuta, ne bo nič. Prej je mogoče, da se vresničji vroča želja vladnega lista »Jedinstvo«, ki, kakor čitamo v štev. 139 »Jutra« na brezstuden način napada oba voditelja KDK in jima že pripravlja potni list na oni svet.

Staroupokojenci in drž. sekvestracije.

Dragi mi sotrpini, pomoči iz Beograda še dolgo ne bo, nikdar ne bo! Kakor nam Mariborčanka z dne 16. maja poroča, je 200 inozemcev tožilo našo državo v Haagu za odškodnino z uspehom. Kakor se še živo spominjamo, je naša država ob prevratu vzela razna velepodjetja, veleposestva inozemcev v svojo oskrbo in

tamkaj nastavila sekvestre. Naša pošte-
na slovenska duša ni znala izkoriščati
te prilžnosti, ali drugače se je godilo
drugod, kjer so gospodarili lahkomišelni,
brezvestni sekvestri, ki so v najkrajšem
času uničili velikanske krasne gozdove,
parcelirali veleposestva. Izginile so razne
dragocenosti, slike itd., ki še danes di-
čijo dvorane mogotcev, visokih politikov
in drugih. Ta škoda znaša baje nič manj
kakor okoli 7 milijard dinarjev, torej $\frac{2}{3}$
našega proračuna. In kdo bo poplačal te
velikanske dolgove? Sekvestri? Ne, am-
pak država, ki nalaga neznošna državna
bremena tudi na naše šibke rame.

Ker pa je naša država zavračevala iz-
plačila inozemcem pri haaškem sodu pri-
znanih terjatev, je prišel neki prebrisani
zviti inozemski upnik na jako originelen
način samopomoči; njegova terjatev je
znašala 23 milijonov dinarjev. Kaj je storil?
Nekega dne je zvedel, da v kratkem
prisopiha na dunajski kolodvor dolg to-
vorni vlak reparacij, katere pošilja Nem-
čija Jugoslaviji. Oborožen s sodbo haa-
škega sode se poda zviti upnik na Dunaj,
si pri tamkajšnji sodnji izposluje pravico
rubeža ter čaka tamkaj na reparacijske-
ga uradnika na dunajskem kolodvoru ter
zarubi vlak z blagom. Lahko si predstav-
ljate na dunajskem jugoslovanskem kon-
zultatu in v Beogradu nastalo razočara-
nje in razburjenje, brzojav in telefon med
Dunajem in Beogradom sta živahno funk-
cionirala, — zmagal je zviti inozemec;
že drugi dan mu je beograjska vlada na-
kazala 23 milijonov dinarjev in vlak je
odrinil proti jugu.

Naše tako željno pričakovane povišice
nezadostnih pokojnin izostajajo in mora-
jo izostati, ker trajalo bo mnogo let, pre-
den bo zacelila sedemmilijardska rana.
In če se bo to v doglednem času tudi
zgodilo — mi tega ne bomo dočakali —
bodo se med tem v naši državi s tako
slabo upravo pojavile druge skeleče ra-
ne in po naravi tako bogata država se bo
pogrezala v dolgovih. Beda drž. name-
ščencev in zadolženje srednjega stanu
bosta dosegla vrhunec. In kaj potem ...

Znamenje časa! Ko so prihajali delega-
ti k obč. zboru Gloy. Saveza, ki se je vr-
šil v Sarajevu dne 3. in 4. tm., so se poja-
vili gotovi elementi, ki so odvrčali pri-
šlece od uradniškega kongresa, vabeč jih
na izlete v okolico. Odkod ta pogubni
veter? Ali jim je kdo šel na nastavljene
limanice? Naš delegat pravi, da menda

nikdo. Oklepajmo se svojih organizacij
in ne zapuščajmo jih, ne stojmo ob strani,
kajti le v slogi je moč!

Dr. K-l Č., Maribor.

Životopis dveh upoko- jencev.

Spoznala sta se v mladih letih, eden je
bil dijak gimnazije, drugi pa zaposlen na

nekem zavodu blizu gimnazije. Poglej-
mo si, kako je poteklo življenje obeh.

Prvi je z maturo dovršil gimnazijo, od-
služil vojaški rok, preстал oficirski izpit,
študiral potem jus, opravil 3 državne iz-
pite in stopil v sodno službo, kjer je našel
svojega prejšnjega znanca kot pomožne-
ga slugo. Nadalje je naredil v Gradcu iz-
pit kot civilni sodnik in nekaj pozneje na
Dunaju izpit kot vojaški sodnik ter na-
predoval za nadporočnika auditorja v

Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev

v lastni hiši

r. z. z o. z.

v lastni hiši

v Mariboru, Rotovski trg št. 2

nudi svojim članom najboljše ugodnosti pri na-
kupu specerijskega, delikatesnega in manufakturne-
nega blaga kakor tudi kuhinjske posode in kuriva.

Zajtrkovalnica

vhod Lekarniška ulica 6, nudi prvovrstna vina in mrzle
prigrizke. Odprta je tudi ob nedeljah in praznikih dopoldne.

Zdravilišče Rogaška Slatina

Najlepše in najbolj moderno urejeno zdravilišče kraljevine SHS. — Svetovni
zdravilni vreli: **Tempel, Styria, Donat.** — Zdravljenje vseh žleznih in
črevesnih bolezni, bolezni srca, ledvic in jeter.

Sezona: Maj—september

Sezona: Maj—september

Cene zmerne. V pred- in posezoni znaten popust. Koncertira vojaška godba.
Največja udobnost. Radio. Prometne zveze ugodne. Zahtevajte prospekte.

Ravnateljstvo zdravilišča Rogaška Slatina.

Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev

v Celju, Prešernova ulica 10

v poslopiju starega okrožnega sodišča

vabi vse državne uslužbence in upokoјence, da pristopijo k zadrugi kot člani.

Svoji k svojim!

Cene konkurenčne.

rez., naredil dalje 3 rigoroze in bil promoviran doktorjem prava, napredoval za okr. sodnika in sodnega predstojnika, služil med svetovno vojno nekaj časa kot auditor in napredoval za stotnika auditorja, po prevratu pa bil imenovan za višjesodnega svetnika okrožnega sodišča. Tukaj je zopet našel svojega nekdanjega znanca kot podrejenega mu sodnega slugo, ki je potem napredoval v uradnika III. kategorije. Na tem sodišču sta oba končala svojo uradniško karijero.

Prvi je moral* iti v pokoj, ker je dovršil 65. leto svoje starosti, in sicer nekaj pred uradniškim zakonom z dne 31. 7. 1923, drugi je smel dalje služiti ter stopil v pokoj leta 1924., torej po uradniškem zakonu.

Ponovimo kratko: Prvi je prebil 8 let v gimnaziji, eno leto pri vojaki, 4 leta na vseučilišču, vse na svoje stroške, in opravil 10 obširnih izpitov.

Drugi je odslužil vojaška leta — 12 ali 15 — in dosegel v civilni službi III. kategorijo. Službovala sta oba polno službeno dobo, okoli 40 let, ter bila upokojena na tej podlagi.

In kaj sta dosegla kot uspeh svojega dela? Prvi kot uradnik I. kat. 4. ev. 3. skupine — dinarski staroupokojenec — dobiva redne zakonite mesečne pokojnine okroglo 460 Din, drugi okroglo 1147 Din, torej drugi približno 2½ krat več nego njegov bivši predstojnik! Tak učinek kaže umirovljenje pred in po uradniškem zakonu z dne 31. 7. 1923.

Ne pride mi seveda na misel, da dobiva ta uradnik previsoko pokojnino — si jo je z vestnim službovanjem pošteno zaslužil. Pokazati sem pa hotel na tem primeru, kaka krivica se je zgodila z uradniškim zakonom staroupokojencem. Kako je bilo to mogoče in kdo je to zakrivil, o tem prihodnjč.

* Danes je 70 let star, pa telesno in duševno še jako čil in gibčen in neumorno delaven. Ali ni škoda, da se tako agilnega visokega uradnika sili v pokoj? (Op. ur.)

**Pristopajte k
„Samopomoči“**

Telefon štev. 16

Ustanovljena l. 1889

Poštni ček 10.533

Mestna hranilnica ljubljanska

Stanje vložnega denarja nad 300 milijonov dinarjev

(Gradska štedionica)

Ljubljana

Prešernova ulica

Stanje vložnega denarja nad 1200 milijonov kron

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti. — Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občinski denar. — Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice

KAMNOSEŠKA INDUSTRIJSKA DRUŽBA

Celje,

Razlagova 7

Telefon 67

Ustanovljena 1906
Lastni kamnolomi

PODRUŽNICA
V TRBOVLJAH

Telefon 67

Izdeluje vsakovrstne nagrobne spomenike iz marmorja, granita, sijenita itd., nagrobne plošče in okvirje, garniture za spalne in jedilne sobe, obzidne plošče, mozaik in vsa v kamnoseško stroko spadajoča dela. Prodaja tudi na

mesečne obroke. Stalno velika zaloga spomenikov od najpreprostejših do najmodernejših oblik. Zahtevajte načrte in proračune.

Konkurenčne cene! — Ugodni plačilni pogoji!

Ustanovljeno leta 1810

Ustanovljeno leta 1810

Veletrgovina z železnino

D. Rakusch, Celje

priporoča svojo bogato zalogo hišnih in gospodarskih predmetov, posode in vsakovrstnega orodja. Poseben oddelek za stekleno blago in porcelan.